

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Л. Л. Носач
(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства (Курсова робота)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Міжнародна економіка»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Ревенко Д. С., д.е.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

Протокол № 2 від «30» серпня 2021 р.

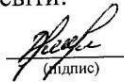
Завідувач кафедри д.е.н., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

І. О. Давидова
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентів ради в'їзду

(підпис)

Р.С. Воробейко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ревенко Даніїл Сергійович, доктор економічних науки, доцент. З 2008 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- економіка підприємства;
- проєктний аналіз;
- міжнародна економічна діяльність України;
- світова економіка.

Напрями наукових досліджень: моделювання системних характеристик соціально-економічних систем, моделювання інноваційного розвитку соціально-економічних систем, економічна безпека підприємства.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4 семестр.

Обсяг дисципліни:

2 кредити ЄКТС (60 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 28 години.

Форми здобуття освіти: денна/заочна.

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – курсова робота, диф. залік.

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – політична економія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – ознайомча практика, економіка праці і соціально-трудова відносини.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств.

Завдання

Вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційній системах підприємств; закріплення комплексу економічних

знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємством.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні компетентності:

Загальні:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучаснонавченим.

ЗК5. Здатність математично оцінювати, обґрунтовувати прийняття рішень в сфері економіки та прогнозувати ефективність результатів.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність приймати ефективні управлінські рішення для досягнення поставленої мети щодо забезпечення сталого розвитку, бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність використовувати різноманітні методи, зокрема сучасні інформаційні та комунікаційні технології, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.

Спеціальні:

СК4. Здатність до абстрактного мислення щодо функціонування складних економічних систем.

СК5. Здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях

СК14. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свій професійний рівень.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН15. Ідентифікувати, обговорювати та бути учасником ділових міжнародних організаційно-правових відносин, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Розрахунок річного дійсного фонду робочого часу підприємства.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 0,5-1 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 2. Визначення техніко-економічних параметрів обладнання.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 0,5-1 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2-3 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 3. Розрахунок кількості працівників за категоріями.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 0,5-1 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3-4 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 4. Визначення заробітної плати працівників за категоріями.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 0,5-1 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3-4 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 5. Визначення первісної вартості основних засобів підприємства.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 6. Розрахунок статей витрат на виготовлення продукції.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 7. Складання кошторису витрат цеху на річний обсяг робіт.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 8. Визначення повної собівартості й ціни виробів.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 9. Розрахунок нормованої величини обігових засобів.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 10. Розрахунок узагальнюючих економічних показників діяльності підприємства.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1-2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4-5 годин.*

Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Підготовка до захисту.

5. Індивідуальні завдання

Виконання курсової роботи, передбаченої навчальним планом.

6. Методи навчання

Словесні, наочні.(КР)

7. Методи контролю

Підсумковий контроль проводиться у вигляді захисту курсової роботи
Семестровий контроль – диф. залік.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Курсова робота			
Курсова робота	60...100	1	0...100
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та домашні завдання. Вміти самостійно давати характеристику капіталу підприємства, трудовим ресурсам, витратам, рентабельності.

Добре (75-89) – твердо мати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі лабораторні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100) – здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Розподіл балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи (проекту).

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 50	до 20	до 30	100

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або запроцедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/605_Ekonomika_Ppdpriyemstva.pdf

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.

2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. – 292 с.

3. Економіка підприємства: магістерський курс. Навч. посібник / А. І. Яковлєв [та ін.] / ред.: А.І. Яковлєв, Л.С. Ларка ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текстові дані. – Харків, 2018. – 515 с.

4. Гиль О.О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: навч. посібник / О.О. Гиль. – К.: Ліра-К, 2015. – 248 с
Економіка підприємств /За ред. Харіва П.С. – Тернопіль: Економічна думка, 2012. – 449 с.

5. Доберчак Н.І. Економіка виробництва: навч. посібник / Н.І. Доберчак. – К.: ЛіраК, 2015. – 258 с.

Допоміжна

1. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування. Навчальний посібник. - Вінниця: ВНТУ, 2005. - 189 с.
2. Козловський В. О., Козловський С. В. Організація виробництва. Практикум. Навчальний посібник. Частина 2. - Вінниця: ВНТУ, 2005. - 168 с.
3. Козловський В. О., Погрищук Б. В. Основи підприємництва. Практикум: Навчальний посібник. Видання 5-е, доповн. і перероб. - Тернопіль: ВАТ "Терно-Граф", 2005. - 297 с.
4. Малів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства : Навч. посіб , - 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006 – 580 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. Режим доступу: <http://www.imf.org>
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
9. Офіційний сайт Ради підприємців України при КМУ . Режим доступу: <http://www.radakmu.org.ua>
10. Офіційний сайт Світового банку. Режим доступу: <http://www.worldbank.org>